

30.11.2020

Asia/11

§ 839

Valtuutettu Atte Kalevan toivomusponsi rakentamisen haittojen minimoinnista ja niittyjen suojelusta Vallisaarella ja Kuninkaansaarella

HEL 2020-009744 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus merkitsi tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuuston 26.8.2020 hyväksymän toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnen ehdottajalle sekä tiedoksi muille valtuutetuille.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Ponnen ehdottaja

Otteen liitteet
Esitysteksti

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Hyväksyessään Vallisaaren ja Kuninkaansaaren asemakaavan kaupunginvaltuusto hyväksyi seuraavan valtuutettu Atte Kalevan ehdottaman toivomusponnen:

"Kaupunginvaltuusto edellyttää selvittävän mahdollisuuksia miten rakentamisesta luonnolle aiheutuvat haitat voidaan minimoida, erityisesti maankaivu- ja kallionlouhintatöiden osalta. Samalla kaupunginvaltuusto edellyttää selvittävän mahdollisuuksia suojella alueen arvokkaita niittybiotooppeja ja suosia uusilla ja kunnostettavilla viheralueilla niittyä esimerkiksi nurmen sijaan."

Kaupunginhallitus toteaa kaupunkiympäristölautakunnan lausuntoon viitaten, että Vallisaarta ja Kuninkaansaarta hallinnoivan Metsähallituksen tavoitteena on kehittää saaria merkittävänä luontomatkailun kohteina vastuullisesti, noudattaen kestävästä kehityksestä periaatteita. Tämä koskee kaikkia ratkaisuja ja tarkoittaa sitä, että vaikutukset luonnon monimuotoisuuteen, maisemaan ja kulttuurihistoriallisesti arvokkaan ympäristöön arvioidaan aina tarkoin suunnitteluprosessien aikana.

Metsähallitus tulee edellyttämään rakennushankkeisiin ryhtyviltä tarvittavat selvitykset ja suunnitteluvaiheessa tullaan kiinnittämään erityistä huomiota maisemaan sekä lajiston ja mm. kallioalueiden säilyttämiseen sekä hankkeiden ympäristövaikutusten minimoimiseen rakennuspaikoilla ja niiden lähiympäristössä. Rakentamiseen ja piha-alueiden suunnitteluun liittyvien asemakaavamääräysten toteutumisen valvonta tapahtuu rakennuslupien yhteydessä.

Kaupunkitasolla Helsingin saaristo on tunnistettu tärkeäksi osaksi Helsingin niittyverkostoa. Vuonna 2020 käynnistyneen ja 2021 jatkuvan niittyverkostotyön sisältönä on niittyverkoston tunnistaminen, vahvistaminen, säilyttäminen ja kehittäminen. Verkostotyön yhteydessä käydään vuoropuhelua ja tiedonvaihtoa myös Metsähallituksen kanssa. Verkostotyö ohjaa tulevaisuudessa tavoitteellisesti osaltaan myös Vallisaaren ja Kuninkaansaaren niittyverkostojen kehittämistä.

Vallisaaren ja Kuninkaansaaren asemakaavan valmistelussa on otettu huomioon alueelta tunnistetut moninaiset arvot ja niiden turvaamiseksi on asemakaavassa annettu tarkkoja määräyksiä erityisesti rakentamiseen ja saarten luontoympäristön suojeluun ja säilyttämiseen liittyen. Merkittävä osa alueesta on rauhoitettu luonnonsuojelulain nojalla Metsähallituksen esityksestä. Asemakaavassa määrätään, että avokallioille rakennettaessa tulee maisemallisia haittoja aiheuttavia louhintoja välttää. Saarten luonnonsuojelun kannalta merkittävimpiä arvoja sisältävät alueet on merkitty kaavassa SL-alueiksi. Suurin osa arvokkaista niittybiotoopeista, kuten linnoitusniityt ja -kedot, kalliokedot ja merenrantaniityt, sijoittuvat SR-alueelle, joka on asemakaavassa osoitettu paitsi historiallisesti ja maisemallisesti, myös luonnonympäristön kannalta arvokkaaksi kokonaisuudeksi. Alueita tulee hoitaa niin, että niiden arvot ja ominaispiirteet säilyvät. Kunnostettavien ja uusien viheralueiden suunnittelussa tulee huomioida asemakaavamääräysten mukaisesti alueen ominaispiirteet ja toimenpiteiden tulee perustua ajantasaisiin selvityksiin.

Hallintosäännön 30 luvun 14 §:n mukaan kaupunginhallituksen on toimitettava pöytäkirjan ehdottajalle kirjallinen selvitys toivomusponnen joh-

30.11.2020

Asia/11

dosta tehdyistä toimenpiteistä viimeistään vuoden kuluttua pöytäkirjan hyväksymisestä.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 37313
suvi.ramo(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Pöytäkirjan ehdottaja

Otteen liitteet
Esitysteksti

Tiedoksi

Kaupunginvaltuusto

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 10.11.2020 § 664

HEL 2020-009744 T 00 00 03

Hankenumero 5264_187

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi lausunnon kaupunginhallitukselle:

Vallisaari ja Kuninkaansaari ovat linnoitushistoriallisesti, kulttuurihistoriallisesti sekä luonnonympäristön kannalta arvokasta aluetta. Saaret ovat Suomen valtion omistamia ja Metsähallituksen hallinnoimia alueita, jonne on laadittu asemakaava yhteistyössä Metsähallituksen kanssa. Asemakaavan ja Metsähallituksen tavoitteena on kehittää aluetta merkittävänä luontomatkojen kohteena siten, että alueen arvot luonnonsuojelukohteena ja arvokkaana kulttuurihistoriallisena ympäristönä eivät vaarannu. Alueelle laadittu asemakaava ei osoita saarille kaupungin omistamaa tai hallinnoimaa yleistä aluetta, kuten katu- tai puisto-alueita. Saarten rakentamisen, hoidon ja ylläpidon suunnittelu sekä niiden toteuttaminen on siten maanomistajan vastuulla.

Asemakaavatyön aikana on tehty laajasti erilaisia selvityksiä ja kartoituksia asemakaavatyön tueksi. Alueelta tunnistetut moninaiset arvot on huomioitu ja niiden turvaamiseksi Vallisaaren ja Kuninkaansaaren asemakaavassa on annettu tarkkoja määräyksiä erityisesti rakentamiseen ja saarten luontoympäristön suojeluun ja säilyttämiseen liittyen. Metsähallitus on tehnyt esityksen merkittävän osan alueesta rauhoittamiseksi luonnonsuojelulain nojalla.

Asemakaavassa määrätään, että avokallioille rakennettaessa tulee maisemallisia haittoja aiheuttavia louhintoja välttää. Saarten luonnonsuojelun kannalta merkittävimpiä arvoja sisältävät alueet on merkitty kaavassa SL-alueiksi. Suurin osa arvokkaista niittybiotoopeista, kuten linnoitusniityt ja -kedot, kalliokedot ja merenrantaniityt, sijoittuvat SR-alueelle, joka on asemakaavassa osoitettu paitsi historiallisesti ja maisemallisesti, myös luonnonympäristön kannalta arvokkaaksi kokonaisuudeksi. Alueita tulee hoitaa niin, että niiden arvot ja ominaispiirteet säilyvät. Kunnostettavien ja uusien viheralueiden suunnittelussa tulee huomioida asemakaavamääräysten mukaisesti alueen ominaispiirteet ja toimenpiteiden tulee perustua ajantasaisiin selvityksiin.

Metsähallituksen tavoitteena on kehittää Vallisaarta ja Kuninkaansaarta vastuullisesti noudattaen kestävä kehityksen periaatteita. Tämä koskee kaikkia ratkaisuja ja tarkoittaa sitä, että vaikutukset luonnon monimuotoisuuteen ja maisemaan arvioidaan aina tarkoin suunnitteluprosessien aikana. Metsähallitus tulee edellyttämään rakennushankkeisiin ryhtyviltä tarvittavat selvitykset ja suunnitteluvaiheessa tullaan kiinnittämään erityistä huomiota maisemaan sekä lajiston ja mm. kallioalueiden säilyttämiseen sekä hankkeiden ympäristövaikutusten minimoimiseen rakennuspaikoilla ja niiden lähiympäristössä. Rakentamiseen ja piha-alueiden suunnitteluun liittyvien asemakaavamääräyksiä toteutumisen valvonta tapahtuu rakennuslupien yhteydessä.

Kaupunkitasolla Helsingin saaristo on tunnistettu tärkeäksi osaksi Helsingin niittyverkostoa. Vuonna 2020 käynnistyneen ja 2021 jatkuvan niittyverkostotyön sisältönä on niittyverkoston tunnistaminen, vahvistaminen, säilyttäminen ja kehittäminen. Verkostotyön yhteydessä käydään vuoropuhelua ja tiedonvaihtoa myös Metsähallituksen kanssa. Verkostotyö ohjaa tulevaisuudessa tavoitteellisesti osaltaan myös Vallisaaren ja Kuninkaansaaren niittyverkostojen kehittämistä.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Janne Prokkola, yksikön päällikkö, puhelin: 310 37233
janne.prokkola(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566